Що рік грядущий трударям готує? З наступаючим!

Учітесь, читайте, Й свого не цурайтесь.
І чужому научайтесь, Т. Г. Шевченко.

ЗА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КАДРИ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА У ВЕРЕСНІ 1956 р.

№ 19 (1702)
ВІВТОРОК
24
ГРУДНЯ
1991 року
Ціна 4 коп.

ВИДАННЯ РЕКТОРАТУ І РАДИ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ
УКРАЇНСЬКОЇ ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

НЕЗАБАРОМ СЕСІЯ

Незабаром — зимова екзаменаційна сесія. І, як завжди, вона повинна стати для кожного випробуванням знань, яких набувають у вузівських аудиторіях. Як і до кожного важливого заходу, до неї слід готуватися заздалегідь. Щоб не раптом впала, як це буває, снігом на голову. Тож вже зараз деканам подавати в диспетчерську учбової частини дані для складання розкладу екзаменів. Керівники факультетів мають допускати до них тільки тих студентів, які виконали весь обсяг необхідних практичних, лабораторних та інших програмних робіт з тієї чи іншої дисципліни.

Студентам, які мають менше трьох академічних заборгованостей, виділяти для їх ліквідації місяць — починаючи з дня складання останнього екзамену на даному курсі. Ті, хто має після цього строку хоча б одну академзаборгованість — екзамен, залік, курсову роботу (проект), — підлягають виключенню з академії.

Деканам же на наступний день після закінчення сесії давати письмове розпорядження по факультету, яке стосується академборжників та встановлення їм строків ліквідації боргів. Причому кожен з таких невстигаючих повинен бути ознайомлений з ним.

Щороку є ряд студентів, які не складають сесії з поважних причин. Думається, що і цього разу такі будуть. Тож їм слід пам'ятати: потрібно мати документальне підтвердження причин нескладання своєчасно екзаменів. Тільки воно дає підстави на продовження сесії на строк їх відсутності, але не більше місяця. І ще одне. Тим, хто матиме поважні причини і буде відсутній після зимових канікул більше місяця, деканати оформляють академвідпустку.

Студенти, які мають три і більше академзаборгованості на момент закінчення сесії чи хоча б одну після встановленого строку ліквідації, відраховуються з вузу. Про це варто пам'ятати і сесію складати якомога краще.

Для поліпшення контролю за якістю знань екзаменатор проводитиме екзамен, як правило, у письмовій формі. Дозволю собі нагадати — і до цього хай прислухаються першокурсники — критерії, якими керується викладач, виставляючи оцінку. Як правило, «відмінно»— студентам, які засвоїли взаємний зв'язок основних понять навчальних дисциплін в їх значенні для майбутньої професії, виявили творчі здібності в розумінні, викладенні, використанні програмного матеріалу. На «добре» заслуговує той, хто у відповідях показує систематичний характер знань з дисципліни і спроможний до їх самостійного поповнення далі, знає матеріал і успішно виконує передбачені програмою навчання завдання. «Задовільно» ставлять студентам, які допустили помилки у відповідях на екзаменах та при виконанні екзаменаційних завдань і не володіють необхідними знаннями для їх усунення під керівництвом викладача. Ну, а оцінку «незадовільно», думається, характеризувати немає потреби: її знає кожен ще зі школи.

Для контролю за ходом сесії створено комісію. До її складу входять професори П. О. Мосіюк, А. І. Сірий, А. І. Дьомін, доценти О. Г. Бабич (голова), В. І. Савчук, А. І. Вертійчук, В. І. Береза, Б. Л. Головінський, В. Д. Гречкосій, М. М. Доля, Ю. П. Панько, А. А. Чалий, студенти Д. Макаров та Н. Паламарчук. Якщо у когось виникнуть певні запитання — будь ласка, вони до ваших послуг.

В. РЯБЧЕНКО.
начальник учбової частини.

СВЯТО ДЛЯ ДІТЕЙ

Майже 900 дітей наших викладачів та співробітників не сьогодні-завтра отримають листівки-запрошення на свято, яке пройде напередодні Нового року в республіканському науково-методичному центрі профспілок, що на Теремках. Тут на них чекатиме ряд приємних сюрпризів, наприклад, виступи артистів кількох київських дитячих театрів. Малят прямо у фойє зустрічатимуть відомі казкові герої, далі вони побачать цікаву виставу і т. д. І, як завжди, попри всі труднощі, що склалися в місті з цукерками, наші діти отримають новорічні подарунки від Діда Мороза.

Думаю, дітей чекає приємне і захоплююче видовище. Чого, на жаль, не скажеш про їх батьків. Чи то сумна картина пустих магазинних полиць, чи ще щось призвело їх до «новорічної апатії», але бажаючих організувати свято для дорослих в академії не виявилося...

Л. ЄРМАКОВА,
заст. голови профкому викладачів і співробітників.

НАГОРОДЖЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ

Цими днями у святковій обстановці відбулося нагородження переможців традиційної спартакіади УСГА. В комплексному заліку нинішньої — XXIV спартакіади — перше місце зайняла команда факультету механізації сільського господарства. На 2-му і 3-му — відповідно спортсмени факультетів електрифікації і автоматизації сільськогосподарського виробництва та лісогосподарського.

В спартакіаді «Здоров'я» серед викладачів і співробітників місця розподілено таким чином: І — економічний факультет, ІІ — електрифікації і автоматизації, ІІІ — механізації. В спартакіаді вузу серед студентів перших два призових місця поділили збірні лісогосподарського і агрономічного факультетів, а 3-тє посіла команда майбутніх інженерів-електриків.

Подарунками були також відзначені найбільш активні організатори і учасники змагань. Серед них — І. В. Владимирова, М. О. Ткачук, Г. І. Демидась (агрономічний факультет), В. М. Мауер, М. Д. Поляков, В. М. Портной (лісогосподарський), М. Т. Лут, І. В. Кученко, П. О. Чирва (електрифікації і автоматизації сільськогосподарського виробництва), Д. Г. Войтюк, В. В. Сірман (механізації сільського господарства), Г. М. Самойлов, О. М. Романщак, С. М. Кваша (економічний).

Крім викладачів і співробітників, було відзначено і велику групу студентів. Всі вони отримали грошові премії.

О. КУЗЕНКОВ,
директор спортивного клубу.

ТВОРЧІСТЬ НАШИХ ЧИТАЧІВ

✦ ✦ ✦

УКРАЇНІ

З Новим роком, нова Україно!
Незалежна державо моя,
Воскресай вільну душу, людино,
Відродися в піснях солов'я.
З Новим роком, червона калино!
Будь спокійна за долю свою:
У надійних руках твого сина
Праця в полі — звитяга в бою!

Андрій ДОБРОБАБА,
ст. викладач.

НОВОРІЧНІ ШОУ

Сьогодні увечері в академії розпочинаються святкові новорічні шоу. В їх програмі — фестиваль команд КВВ факультетів і танцювальні вечори, які розпочинаються дещо пізніше змагань у клубі веселих і винахідливих. Шоу триватимуть три дні поспіль: у перший день — привітання і конкурс капітанів, в другий —домашні завдання і новорічні вітання.

Гра носить комерційний характер. Інакше кажучи, вхід до залу платний, а всі отримані за квитки кошти буде передано команді-переможниці. Нагадую, що в минулому році фортуна посміхнулася команді КВВ агрономічного факультету. Зачекаймо два дні, і стане ясно — повторять агрономи свій минулорічний успіх чи «банк зірвуть» їх колеги з інших факультетів.

М. ГАЛУШКО,
директор клубу.

УСМІШКИ

ДІАГНОЗ

В кабінеті у лікаря
Чоловік стоїть.
— Між лопатками у мене
Вже давно болить.
Лікар хворого обслухав:
— А скажіть мені, —
Запитує бідолаху: —
Курите чи ні?
Хворий хита головою
И каже: — Не палю.
— Ну, а тее...
по сто грамів?
— Взагалі не п'ю.
Лікар далі запитує:
— Ну, а в гречку як?
— Що ви, що ви,
боронь боже.
— Ніколи, ніяк!
— Отепер я, —
каже лікар, —
Достеменно знаю.
То, добродію, у вас
Крила виростають

Іван КИРІЙ.

«ЗОЗЛА»

Викладач приймає екзамен з української мови і запитує у студента:

— Скажіть, будь ласка, як пишеться «зозла», — разом чи окремо?

— Яка «зозла»? — перелякано глянув на стелю студент.

«НЕГРАМОТНИЙ» ВИКЛАДАЧ

Йде заняття з дикторської майстерності. Один з студентів замість того, щоб уважно слухати викладача, читає детектив.

— Сергію, скажіть-но, — помітивши його заняття і намагаючись привернути увагу, звертається викладач до нього, — як у вас, на Полтавщині, кажуть: «хворі» чи «форі»?

— У нас одні больні, — відповідає студент.

Записав
В. Обрамбальський.

НОВИЙ ЗБІРНИК

Український науково-дослідний інститут фізіології і біохімії сільськогосподарських тварин, починаючи з цього року, видаватиме українською мовою республіканський міжвідомчий тематичний науковий збірник «Біохімія, фізіологія і біотехнологія сільськогосподарських тварин». У ньому передбачається друкувати статті пріоритетні, теоретичні, проблемні, експериментальні, аналітичного, узагальнюючого, постановочного та методичного характеру з актуальних питань, що випливають з назви збірника. Обсяг статей (з використанням експериментальних даних) — 5—8 машинописних сторінок, а теоретично-оглядових — 12—16 друкованих через два інтервали.

Головний редактор збірника, академік УААН П. З. Лагодюк запрошує до співробітництва.

Інф. «За сільськогосподарські кадри».

ВІСТІ ЗІ СВІТУ

Ви скаржитеся, що у нас їдальні погані отут, у студмістечку? Що там погано годують? То послухайте, як воно в світі. Он у Тунісі студентські їдальні нічим не кращі наших. Вірніше, не гірші. В цьому на власному досвіді переконалися студенти університету Сфакс, що на півдні Тунісу. З 1300 молодих людей, які пообідали в перерві між заняттями, 290 ледве не віддали Богу душу. Відповіддю студентів став загальний кулінарно-політичний страйк. Однак результат його був дещо несподіваним для учасників: четверо виключено з університету. Очевидно, адміністрація таким чином вирішила потурбуватися про їх шлунки. Тож, перш ніж скаржитись на наші їдальні, подумайте про це.

І ще таке. Зараз всі кудись їдуть — у вояжі, відрядження, на стажування, і щоб все — за кордон. Особливим попитом користуються поїздки до Китаю, де, за достовірними чутками з інформаційних джерел речового ринку, за пару наших фетрових капелюхів можна купити прекрасну пухову куртку. Та знайте: і там медом не намазано. Бо інакше студенти звідти б, як у нас, не рвалися за кордон. Саме зараз в Китаї вводяться обмеження на виїзд студентів за рубіж на навчання чи стажування. В чомусь місцеву владу можна зрозуміти: потік тих, хто не повертається, стрімко зростає. За даними тижневика «Таймс», лише 10 процентів молодих китайців, які вчаться на Заході, висловили намір повернутися на батьківщину. З нинішнього року, який вже закінчується, право на продовження навчання в чужих землях отримують тільки п'ятикурсники.

(За даними іноземної преси)..

ПУБЛІЦИСТИЧНІ РОЗДУМИ

ЗРУБАНА ПАМ'ЯТЬ

Через кілька днів — Новий рік. А мені мимоволі в пам'яті спливає, як зустріли нинішній у нашому вузі... На меморіалі загиблим студентам і викладачам голосіївських вузів у роки Великої Вітчизняної війни, біля Вічного вогню перед очима Гриші, що навічно застиг у бронзі ось таким хлопчиною, як був у 41-му, — з гвинтівкою за плечем і кількома колосками хліба у руці, притиснутій до серця... так, перед ним чиясь підла рука піднялась і зрізала в передноворічну ніч вершинки з 4 сріблястих ялинок, які були посаджені вдячними нащадками захисників нашої Батьківщини й росли там вже багато років.

Ще прикріше, що сліди рубки, хай не прямо, але вели до наших сьогоднішніх студентів: одну з них виявили на столі в кімнаті майбутніх економістів... Звичайно, мешканці кімнати не сказали, що самі зрубали її, а нібито купили в якогось чолов'яги, і дуже дорого (хоча на вулицях могли придбати в кілька раз дешевше на спеціально обладнаних ялинкових базарах). Але і це вже інформація для роздумів. Якщо й справді купили б, то все одно це їх не виправдовує, — адже бачили, що таких ніде не продають в держторгівлі, отже, задумалися б, щоб не стати причетними до варварського злодійства, сприяючи збуту краденого.

Та хочу поринути в спогади... Сам я був юнаком, коли почалась та війна з німецько-фашистськими загарбниками, і, ясно, пішов на фронт. Визволяючи нашу територію від окупантів, ми намагалися технікою об'їздити дерева, щоб не ламати: знали, що посаджені вони чиїмись дбайливими руками, може, цим хтось увічнив себе. Нарешті, просто, це наше, рідне, до болю знайоме з дитинства чуття рідного куточка нагадувало кожному про свою домівку...

Пам'ять загиблих — священна для кожного з нас; для тих, хто залишився живим; обов'язок — берегти її в серці, адже живі тому, що інші загинули, щоб врятувати нас. В ім'я когось віддали те, що є найдорожчого в людини, — життя. Як же можна це забувати? Виходить, дехто з молоді, зневажаючи пам'ять загиблих, заради свого новорічного свята готовий забрати останню згадку про них — ялинку. А садили ж інші, завдячуючи полеглим за те, що живуть самі. Вандалізмом запахло, коли стали відомі факти спаплюження надмогильних плит біля Вічного вогню — пам'ятника Невідомому солдату над Дніпром.

Якщо в Голосієві знайшлися торік варвари, які порубали ялинки біля нашого священного місця, то вони — одного поля ягоди з тими злісними хуліганами. Ми, живі, повинні все зробити для того, щоб вандалізм не повторився нині. Для цього й небагато треба: організувати перед Новим роком хоч на пару ночей чергування дружинників, активістів поблизу голосіївського меморіалу-пам'ятника. Бо торік ось так, через байдужість, насамперед студентів нашого вузу, з 9 ялинок алейки знищено он скільки... Наче сьогодні читав, і в пам'яті критична кореспонденція «Почім ялинки на могилах?», що була надрукована в академічній багатотиражці під рубрикою «Тривожний сигнал». Потім довелося газеті повертатися до надрукованого статтею «Хто ж рубав ялинки?»

Знищені сріблясті ялинки тривожать душу, не дають спокою, забути таке ніяк. Ні, таке не повинно ніколи повторитися! І ось віднині давайте все робити для цього, аби не допустити такого. Взагалі, то найрідніші, найближчі вони, як і в цілому Голосіївський ліс, студентам лісогосподарського факультету (зодчі дерев!) Але в захисті—охороні ялинок напередодні Нового року можуть брати участь й інші всі факультети. Хоча, повторюю, найближче — лісівники, то вони можуть стати ініціаторами, організаторами охорони. Перед центральним входом їхнього чудового навчального корпусу-красеня, за сотню кроків, знаходяться ті ялинки-пам'ять.

Я в академії — з 1948 року. Та ще не знав подібного варварства у ставленні до дерев, а особливо висаджених на могилах, не чув, щоб хтось подібне розповідав, що було десь. Тим же ялинкам — як нинішнім першокурсникам літ було. І ось — зрубана пам'ять... Серце болить за їх знівечену долю. Ми весь післявоєнний час садили дерева в Голосієві, по району, пестили кожне, боролися, щоб всі саджанці прийнялися.

Пригадуються ще сумні факти на цю тему. Навіть попід вікнами навчальних корпусів злодії порубали верхівки високих ялинок. По одній голубій ялинці було знищено торік і напередодні біля 3-го корпусу (де адміністрація, профкоми — студентів, викладачів і співробітників академії), коло факультету електрифікації і автоматизації сільськогосподарського виробництва; аж 10 їх поніченено (верхівки або під корінь) коло кафедри фізвиховання; перед корпусом № 10 — дві сосонки пополам (верхи) зламані. Ой, не хотілося б, щоб у ці передноворічні ночі ще добавилося варварського знищення.

Напередодні кожного нового року по УСГА видається наказ ректора про встановлення чергувань по гуртожитках, учбових корпусах викладачів для підтримання належного порядку при зустрічі Новорічного свята. Щоб не затьмарилося воно непристойними вчинками хуліганства, злодійства і т. п. Дуже не хотілося б, щоб чимось ганебним свято це залишилося в пам'яті цього року. А до такого наказу, вважаю, доцільним було б ввести спеціальний пункт про необхідність встановлення чергування, насамперед молоді, хоча б на 2—3 ночі біля голосіївського Вічного вогню, щоб не допустити нічого ганебного, уберегти дорогі для кожного з нас, решту пам'ятних ялиночок. Поки не пізно. Є ще можливість. Не втратьмо її. Щоб ніщо не затьмарило нашого Новорічного свята потім.

...Щодня на роботу й додому йду мимо цього меморіалу. Бачу: щасливі юнаки і дівчата поспішають на заняття. Не забувайте, юні друзі: ті, хто тут похований, теж були такими, як ви, молодими, допитливими студентами. Вони віддали свої молоді життя і за вас, щоб могли вчитися, працювати за обраною професією. Коли дивлюсь на образ студента, який постав на весь зріст і застиг біля Вічного вогню, щемно стає на серці: загинув у розквіті життя. Пам'ятай, юначе, юнко, про це. Завжди. Всюди — в академії, потім — на роботі. Вони, ваші ровесники, які такими ж були у студентські літа, заслуговують пошани. Їх імена, пам'ять — священні.

В. ДОЛГОПОЛОВ,
директор бібліотеки, заслужений працівник культури УРСР.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

ЩОДО РЕОРГАНІЗАЦІЇ ВУЗУ

Як ми вже повідомляли, в нашій академії створені і працюють групи самоаналізу та розробки проекту вдосконалення діяльності УСГА. Що про це можна сказати детальніше? — звернулися ми до проректора з учбової роботи Т. П. Різниченка.

— Тимофію Пилиповичу, яку мету переслідує реорганізація академії?

— Час настійно вимагає створення національного (державного) університету автономного типу, в якому були б забезпечені умови інтеграції навчального процесу і наукової роботи. Маємо забезпечити перехід до двоступінчатої системи підготовки спеціалістів — бакалавра, магістра — на рівні міжнародних вимог, а також отримати сертифікат на право підготовки фахівців відповідних профілів як на бюджетній (державній) основі, так і з залученням приватного капіталу.

— Які пріоритети?

— Їх кілька. Зокрема, організація навчального процесу за індивідуальними планами, прямий зв'язок з університетами інших країн. Прагнемо до того, щоб видавати випускникам вузу дипломи відповідних зразків, що мають міжнародне визнання і підлягають нострифікації; хочемо мати право атестації науково-педагогічних кадрів та видання відповідних дипломів і атестатів про присудження вчених ступенів, присвоєння вчених звань.

— Кожен вчинок має свій мотив. Що можна сказати про ті мотивації, які зумовлюють реорганізацію нашої академії?

— Перш за все можливість отримання нашими студентами освіти і професійної підготовки на рівні світових вимог; щоб не доводилось потім червоніти за якість їх підготовки, отримання роботи на контрактній чи конкурсній основі. Серед цих мотивів — і право на суміщення наукової і педагогічної діяльності в рамках контракту як передумова професійного самопрояву особистості викладача чи наукового співробітника; можливість раціонального використання лабораторій та інтелектуального потенціалу науковців на етапах магістерської і аспірантської підготовки і фахівців, виїзду за кордон для ведення наукової роботи, стажування; продовження навчання чи отримання відповідного наукового ступеня.

— Якщо реорганізація буде проведена успішно, — які матеріальні вигоди матиме вуз?

— Матиме певні — і досить значні — матеріальні вигоди. З них виділю таке. По-перше, престижність диплому створює передумову для зайняття відповідного становища в суспільстві і пріоритету при працевлаштуванні. По-друге, матимемо можливість отримання в майбутньому університеті більш високої оплати при суміщенні викладацької і наукової діяльності. Крім вже сказаного, наші кращі (перші) випускники матимуть право на пільгові кредити після закінчення університету за рахунок фондів соціального захисту та комерційних банків. Думається, це стане своєрідним стимулом для наших студентів, які прагнутимуть якомога краще закінчити вуз.

— Кожен відповідальний крок повинен мати правове забезпечення...

— Так, і ми про це не забули. При запровадженні в життя нововведень, що стосуються реорганізації, спиратимемося на відповідну постанову Кабінету міністрів України, положення про вищий навчальний заклад республіки, статут Українського державного аграрного університету.

— Одне з найболючіших питань сьогодні у всіх — фінансування. Як справи з цим?

— Наше фінансове забезпечення — це створення фондів університету і їх використання відповідно до його статуту. Далі — фінансове матеріально-технічне забезпечення з боку Міністерства сільського господарства України як основного замовника спеціалістів в межах існуючих планів прийому. Матимемо право самостійно направляти асигнування на заробітну плату, стипендію та інші витрати, встановлювати на конкретній основі посадові оклади викладачам, науковим співробітникам, керівному складу і учбово-допоміжному персоналу.

— Спасибі за розмову.

Інтерв'ю взяв
В. АНАТОЛЬЄВ.

РЕЗОНАНС

ПОДУМАЙМО РАЗОМ

З номера в номер наша багатотиражка стає все цікавішою, збільшилась кількість матеріалів про події в академії, досить повною стала інформація про засідання ректорату, вченої ради. Частіше замість довгих звітів, статей про різні засідання, наші давні «роздори» друкуються матеріали на актуальні теми сьогодення. Ось і кореспонденція мого колеги доцента Ю. П. Манька під рубрикою «Уроки духовності» називається «Гостя — Катерина Мотрич» (в газеті № 17)..

Як на мене, це чудова стаття: в ній і біль за наше пригноблення протягом століть, і обурення на байдужих до відродження рідної мови, культури, і гордість за те, що, незважаючи на страшний геноцид сталінського терору, «валуєвщину» періоду «князювання» В. В. Щербицького, наш народ вистояв, зберіг свою самобутність, мову, культуру. І на всі 100 відсотків погоджуючись з автором статті та з К. Мотрич про необхідність дбати про повний, всебічний розвиток нашої духовності, не можу згодитись з такою ось фразою Юрія Прокоповича: «І як же ганебно лунають і сьогодні, в цих умовах, з вуст частини людей, навіть професорів, заяви про те, що громадянин вільної України не повинен обов'язково знати державну мову!» На мою думку, до цього питання, яке чи не найбільше (після економічних) хвилює громадськість нашої багатонаціональної України, треба бути особливо уважним. З розумінням підходити до точки зору кожної національної меншості, етногрупи, мовної групи тощо.

Зокрема, це питання важливе для нас, викладачів. Зовсім не вважаю для себе ганебним відстоювати право громадянина будь-якої вільної держави, в т. ч. і України, не знати державної мови. Таке право має кожний, навіть і українець за національністю. Добре це, чи зручно в спілкуванні? Звичайно ж, ні. Але мені здається: в правовій державі, як співає відомий бард, «я маю право мати право». І поясню прикладом (звичка викладача): гагауз з-під Ізмаїла або грек з Мелітополя не мусить знати українську мову, якщо цього не вимагають його життя, діяльність, умови. Якщо державі в особі її представників треба розмовляти з караїмом Криму чи русином Закарпаття, то представники місцевої влади повинні (або навіть мусять) знати їх мову; в інших випадках, думаю, перекладачі знайдуться.

Інша справа, що люди, які не знатимуть або вперто не захочуть користуватись державною мовою (останнє явище — не рідкість зараз), не матимуть можливості займати відповідні посади, виконувати певні роботи і т. ін. Ось в чому, на мою думку, таке вперте домагання державної двомовності в деяких регіонах України, і в цьому є певний резон. Не забуваймо, що навіть в цивілізованій Бельгії бувають конфлікти на мовному грунті між франкомовними і фламандськомовними бельгійцями, іноді досить неприємні.

Будьмо взаємо толерантні!

І. ВЕСЕЛОВСЬКИЙ,
професор.

ЗАПРОШУЄМО ДО РОЗМОВИ

ЯК НАЗИВАТИСЯ АКАДЕМІЇ?

Свого часу Міністерство сільського господарства України висловило пропозиції про підпорядкування сільськогосподарських вузів з навчально-дослідними господарствами та іншими підприємствами і організаціями, розташованих на території республіки. Ці пропозиції були подані в комітет з науково-технічного прогресу при Кабінеті міністрів України. Розглянувши їх, цей орган КМ вважає за доцільне Українську сільськогосподарську академію (перетворивши її в Український аграрний університет) і Дніпропетровський державний аграрний університет віднести до спільного підпорядкування УААН та Мінвузу республіки. Головна мета діяльності цих вузів полягає у підготовці викладачів для сільгоспінститутів і технікумів та наукових кадрів для установ галузі. На УААН буде покладена інтеграція аграрної науки з навчальним процесом. Мінвуз же координуватиме роботу з загальноосвітніх дисциплін та атестуватиме науково-дослідні кадри аграрних університетів. До 2 лютого 1992 року доручено підготувати проект рішення уряду України про перетворення нашої академії у державний університет з включенням до його складу ряду науково-дослідних інститутів сільськогосподарського профілю.

В зв'язку з цим було б цікаво знати думку широкого загалу працівників нашого вузу: яку ж назву має носити в майбутньому академія — один з найстаріших сільськогосподарських вузів України? На сьогодні є кілька пропозицій: «Український державний аграрний університет», «Український державний (або національний) аграрний університет (автономного типу)». Запрошуємо колег до співпраці на ниві визначення основних напрямків по перебудові діяльності нашого вузу; статусу та принципів формування зв'язків зі спорідненими НДІ сільськогосподарського напрямку Київського регіону.

Інф. учбової частини.

З ПОБАЧЕНОГО І ПОЧУТОГО

ОЦЕ ДОБІР І РОЗСТАНОВКА КАДРІВ!

В одній міській сфері торговельній (або закупівельній, медичній, юридичній, фармацевтичній, поліграфічній, музичній, артистичній і т. п. — тільки не на колгоспному полі чи молочно-, свино-, навіть птахофермі!) в конторі на дверях кабінетів таблички (зауважимо, що читати тут слід обов'язково з ініціалами і вслух): директор — «Я. Є. Штейн», заступник директора — «І. Я. Штейн», головбух — «А. Я. Бронштейн».

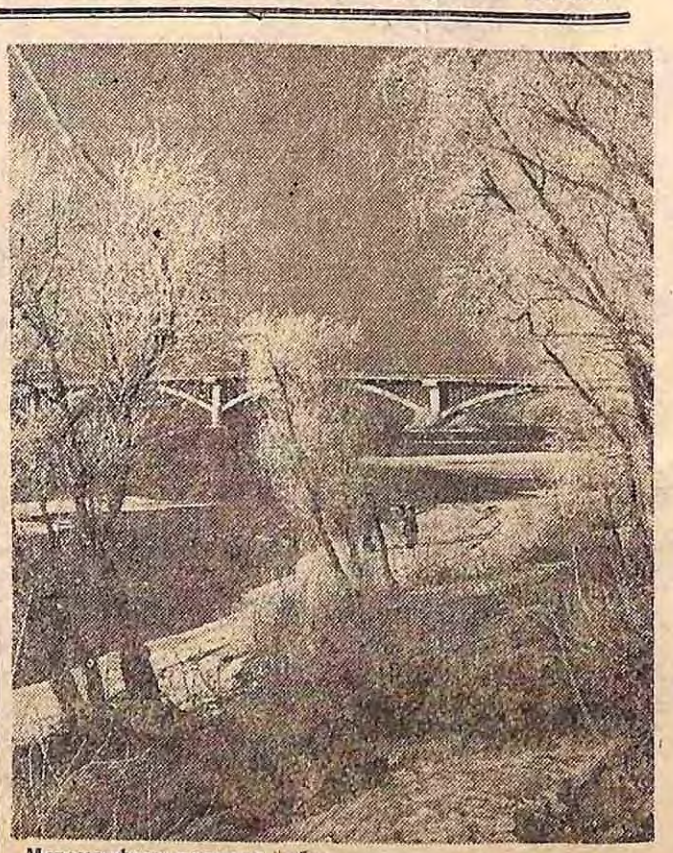

Метаморфози природи або: у погоди 7 п'ятниць на тиждень. Фото **А. Сидорова.**

ЗИМА ЕКЗАМЕНУЄ

ПРО ХОЛОДНЕЧУ В АУДИТОРІЯХ, ГАРЯЧІ ОБІЦЯНКИ ПРОРЕКТОРІВ І УЛЬТИМАТУМ РЕКТОРАТОВІ, ПРОФКОМУ АКАДЕМІЇ АЖ ДО ПОПЕРЕДЖУВАЛЬНОГО СТРАЙКУ

Кілька років тому наша газета писала про те, що в цьому новозбудованому навчальному корпусі (перша черга) з настанням зими через недоробки в ряді аудиторій холоднеча, що й ніяк проводити заняття лекторам, а студентам — витримати той час лекцій. Дещо робилося для поліпшення справи, щось на зразок «космічної профілактики» й подібного ремонту. Минали морози — не тільки надворі, а й в корпусі ставало тепліше. Але в принципі багатьох недоліків — як свідчення прорахунків будівельників — до кінця не усувалося, тому вони з настанням похолодань про себе нагадували. Знову виникали тривожні сигнали. Мабуть, тому й закономірною була поява ось цього, що наведемо нижче, документа:

«Витяг з протоколу № 3 засідання ради факультету ветеринарної медицини від 9 грудня 1991 року.

З 28 членів ради було присутніх 25.

Слухали: про недоліки в будівництві, обладнанні, матеріальному забезпеченні та опаленні блоку «Д» (учбово-лабораторного корпусу) навчального корпусу № 12.

Виступили: доценти В. С. Левчук, М. О. Захаренко, професори В. П. Литвин, В. П. Онуфрієв, Г. О. Хмельницький, С. К. Рудик, проректор Б. А. Петрусевич.

Розглянувши це питання, рада відзначає, що в період будівництва з боку контролюючої служби замовника (т. б. академії, факультету теж — не осторонь бути для себе ж — Прим. ред), особливо відділу капітального будівництва вузу, допущено цілий ряд недоліків по нагляду за спорудженням, монтажем конструкцій, обладнання, системою обігріву, вентиляції і т. ін. Так, нема стелі (начебто тут була чиясь головна бухгалтерська якась *служба і*, в поспішності готуючи річний звіт, розібрала її на цифри для того документа—беруть же нерідко їх «зі стелі». — Прим. авт.) і утеплення над приміщенням кафедри фізіології сільськогосподарських тварин і фармакології; зовсім не працює (другий рік) система калориферного обігріву, що забезпечує взимку максимальну температуру в лабораторіях, кімнатах викладачів 9—11° тепла, в лекційних аудиторіях — навіть 4°С. А, крім того, змонтовані в кабінетах та лабораторіях батареї не мають проектної кількості секцій (ніби сталася, як в торгівлі, усушка, утруска їх. — Прим. авт..). Або їх кількість за науковою (технічною) обгрунтованістю не відповідає метражу кімнат. Змонтована вентиляція, особливо в анатомічному корпусі, не відповідає вимогам, не працюють тельфер, підйомник у трупосховищі, непридатна (уже! — Авт.) каналізація, не відрегульоване холодильне обладнання; є непідключені обладнання, ліфти у віварії тощо.

Склалися неможливі умови для забезпечення учбового процесу, з настанням зимового періоду й поготів, що призвело до простудних захворювань студентів і викладачів, зриву занять. Незважаючи на неодноразові заявки кафедр, співробітників, деканату, досі не усунуто зазначених недоліків; нема належної реакції з боку проректорів Б. А. Петрусевича та І. П. Радька (цей — з адміністративно-господарської роботи), які не забезпечують ліквідації недоробок, а зволікають виконання будь-яких (!) господарських робіт та відбуваються відмовою-обіцянками і навіть ігноруванням заявок, доповідних, пропозицій кафедр, деканату. Послаблений контроль за роботою комендантської служби, техперсоналу.

Вважаючи таке становище вкрай негативним для навчального процесу, а створення до роботи вищезазначених служб, конкретно службових осіб безвідповідальним, халатним, рада факультету ухвалила:

1. Констатувати, що всі недоробки в будівництві, обладнанні новозбудованого в 1990 році блоку «Д»... склалися через брак контролю або за погодженням з відділом капбудівництва (Б. А. Петрусевич) академії.

2. У зв'язку з тим, що вказані недоліки в будівництві та монтажі обладнання своєчасно не контролювались, а з моменту переселення кафедр факультету не ліквідовані, незважаючи на обіцянки (виходить, далеко неодноразові. — Прим. ред.) проректора з капбудівництва Б. А. Петрусевича та служби головного інженера і вбачаючи їх небажання і неспроможність щось робити в цьому напрямку, вважати за потрібне висловити їм недовір'я колективу факультету і зажадати звільнення з посад, які займають.

3. Висловити незадоволення роботою господарських служб, що немає належного контролю з боку проректора І. П. Радька та зажадати від ректора активізувати його роботу.

4. Попередити ректорат та профком академії, що в разі несвоєчасної ліквідації вказаних недоліків, особливо щодо обігріву аудиторій та інших приміщень блоку «Д» корпусу № 12, студенти і співробітники припинять заняття і проведуть попереджувальний страйк.

Голова ради професор
С. К. Рудик.
Секретар ради доцент
Д. М. Вовк».

І — підписи обох. Ось так. Терпець, видно зі всього, в студентів, професорсько-викладацького складу, наукових співробітників факультету лопнув. Досить! Рік минулий пройшов для них в «ходінні по муках» (замість наукою займатись) — по інстанціях дедалі, з кожним роком ускладнюваної, роздутішої адміністративної частини академії, персональних відвідувань насамперед цих двох проректорів, писанні та врученні їм чергових «анадцятих» прохань, рапортів, збиранні віз до цих своїх серйозних попереджень... А закінчилося, як бачимо, що колектив факультету висловлює недовір'я згаданим керівним товаришам і ставить питання перед ректоратом руба: звільнення з посад. Самі ж вимушені будуть припинити заняття, провести попереджувальний страйк. Коротко і ясно. Адже рано чи пізно тріскається будь-яке терпіння. Це — саме такий момент.

Справді, цілий рік гарячих обіцянок не зігрівав, то настав час оголосити бій тій холодній бюракратичній байдужості, що панує в дрімучому царстві УСГА. Так зі всіх тих поодиноких недоліків зібрався цілий клубок кричущої безгосподарності, безвідповідальності, що межує із злочином. Інакше як розцінювати? Саботажницька бездіяльність! Штати керівні дедалі стають роздутішими, вже безрозмірними, а діяльності — все менше. Останніми роками з'явився й відділ з багатообіцяючою назвою — «Організаційний», якого ніколи не було. Абсолютно неможливо встановити, що там його працівники на чолі з завідуючим (а хіба можна без начальника?) організовують (виходить, безпорядок?), одне достеменно наяву: стало гірше у вирішенні якогось навіть дріб'язкового питання. І ото завідуючі кафедрами замість того, щоб займатися науковими проблемами, удосконаленням навчання студентів робочий день змушені починати з біганини по численних кабінетах часом для вирішення копійчаних питань, що затягуються на тижні, місяці, навіть роки. Не один декан лиш цього факультету теж підключається до розв'язання господарських дрібниць, що нерідко коштують дорого для нервів, затрат часу...

А тоді начальство ще й дивується: як це з побутових неув'язок приходять там, на факультеті, аж до політичних ультиматумів, як у даному разі — страйку? Хоча абсолютно всім відомо, що легше недопустити, запобігти пожежі, ніж потім її гасити. Причина до банальності нескладна: хоча б до нинішньої зими, врахувавши торішні претензії, пропозиції, побажання, просьби колективу факультету, усунули господарники недоліки в підготовці приміщень до холодів. Бо як займатись, якщо на лекціях студенти (і викладачі) простуджуються через те, що в аудиторію (таких не одна) взимку вентилятори нагнітають... холодне повітря, у вікнах аж свищуть протяги — в перекособочені рами; шарикові ручки перестають писати, бо промерзає паста, вже не говорячи, що тримати ручку доводиться в рукавицях... Досі знали, за піснею, що гуде вітер вельми в полі... А тепер — і в цьому навчальному корпусі, зокрема, в деяких блоках, що не витримали «екзамену» й одну зиму.

Цікава психологія в господарників: мине зима в скаргах з факультетів, наобіцяють все до дрібничок передбачити на наступну, та десь після пасхи, з потеплінням, про все й забувають. Ніби думають, що наступного року зима пройде стороною, обійде навколо Голосієва. А вона не минає академії. Весна, літо й осінь непомітно сплинуть — і зима застає зненачька безгосподарників. То була сплячка, а потім настає гарячка. Але штурмом, авралами не вирішити все враз. Багатьом, на жаль, забувається хрестоматійна, з шкільних літ, байка дідуся Крилова «Стрекоза и Муравей», коли працелюбна мураха порадила бабочці, яка прогуляла «красне літо» й тепер просилася на зимівлю прохарчуватися: «Ты все пела — это дело, так поди же попляши».

Цю б пораду для повсякденного керівництва щозими й приписати обом проректорам, хай би, як та вертуха крилата, тупотіли в холодній аудиторії, щоб зігрівалися ноги, руки, а то доводиться іншим вдаватися до цього рятівного рецепту. На цей сигнал з 12-го корпусу в ректораті швидко відреагували: проректору з заочного навчання В. Д. Кулику було доручено проконтролювати готовність навчальних корпусів і гуртожитків до зими. Він того ж дня розпочав перевірку. Насамперед — у 12-му корпусі побував, а наступного дня, 12 грудня, зібрав нараду з цього питання заступників деканів з господарської роботи, проректорів (був І. П. Радько), з участю голови профкому В. К. Берегового, зауважив, що за станом готовності аудиторії № 101, 404 в цьому корпусі і їм подібні треба виключити з навчального процесу як непридатні: там температура майже така, як надворі. Крім вини тт. Петрусевича й Радька, є й у тих, хто займає цей, 12-й, корпус. Адже багато вікон досі не обклеєно, двері балконів не утеплено тощо.

Або як обклеюється? Про людське око. Ото здебільшого навіть шпінгалети не закриті, а від вітерцю відхиляється половинка рами — тоді стрічками папе-ру, яким клеїли, тріпотить. У рамах є спеціальні пази для поролону, щоб утеплювати. Ніде не довелося побачити, щоб зробили, як треба. Кажуть: нема поролону. То для цього ж можна не з меншою ефективністю використати старі, списані матраци, що в гуртожитках, — і вата, і ганчір'я досить, про що оголошувалося не раз для керівників факультетів. Майже всі чомусь надіються і чекають, мерзнучи, що вікна обклеїть прибиральниця. Скільки ж того часу доведеться чекати, якщо взяти до уваги, що вікон, дверей — десь з тисяча? Клеїтиме вона аж до петрівки жнивної. Відразу зауважимо, що не всі чекають прибиральниці — на ряді кафедр давно своїми силами обклеїли, утеплили. При будівництві корпусу технологічно передбачено калориферн — мають подавати тепле повітря, та вони чомусь встановлені на режим холодного (для літа). Словом, додав т. Кулик, третина тепла йде в небо. До цього призводять і невідремонтовані двері — щілини в деяких у коридорах такі, що не те що миші, а бродячі коти пролазитимуть... 12 входів у корпусі— он куди валує тепло, бо часто-густо вони настіж.

До речі, сказав т. Кулик, половину тепла не одержуємо від котелень, що мали б за умовами договору. У навчальному корпусі № 1 в лівому крилі холодні батареї; в гуртожитку № 12 — так званому готельному — довелося побачити, як жінка, щоб хоч трохи зігрітися, ввімкнула аж 4 електроплитки. Люди платять недешево за це «готелювання», а змушені терпіти від елементарних невлаштованостей. Половина, якщо не більше, всіх шпінгалетів на вікнах по корпусах і гуртожитках не закриті!

Почувши багато нарікань на адресу 12-го корпусу, заступник декана з адмінгосподарської роботи В. І. Гуменюк категорично заявив, що немало й зроблено для утеплення в цьому приміщенні. Тут уже не могло обійтися без відвідання комісією корпусу, на місці переконатися. Тим більше, що буквально вчорашні дані наводив проректор, критикуючи. І ось ми на місці. Валерій Іванович при вході до корпусу відразу зауважує:

— Ось стіл з бар'єрчиром чергового вахтера ніяк не доб'ємося обладнати скляною будкою, як в інших, мерзнуть працівники позавідомчої охорони.

Що ж, тривога небезпідставна. Як і те, що біля дверей центрального входу аж шумить крізь грати — решітку над головою холодне повітря, що нагнітається замість теплого. Цього ж дня в обід у кабінеті доц. Д. М. Вовка (кафедра фармакології) — 13 градусів тепла, і то це завдяки тому, що надворі було потепління (плюсова температура). А як було 15 градусів морозу на вулиці, то в кабінеті — ледве 6 — тепла, в аудиторії № 101 — лише 4. Прийшов тоді звідти, кажуть, декан С. К. Рудик— геть простудився, після лекції прихворів. В його кабінеті — заступник декана С. С. Медведєв. На запитання, чи скрізь холоднеча, з подивом зауважує:

— У нас на кафедрі — тепло, бо перед цим провели власними силами необхідні роботи — утеплення вікон, обклеювання.

Справді, виявляється, як кажуть, «на бога надійся, а сам не пасуй», то й буде порядок. З гіркого багаторічного досвіду Сталь Семенович знає, що на АГЧ особливої надії не варто покладати, тож свої сили мобілізували. Наприклад, таке. Восени студенти були на сільгоспроботах, але частина, озброївшись довідками з поліклініки, не могла там перебувати, — в когось боліла рука чи нога в даний момент. Медведєв їм порадив бути при деканаті на посильних роботах, якщо не можуть у полі. Тоді й проводили миття та утеплення вікон, дверей тощо. І посильна робота, й потрібна, корисна для всіх інших студентів. Що ж, треба проявляти кмітливість. Ця риса ніколи не буде зайвою в житті. Гуменюк з задоволенням веде нас усіх по блоках «А», «Б», «В», «Г»— на кафедри (паразитології, епізоотології, акушерства, терапії, радіобіології та деякі ін.), в лабораторії — скрізь вікна обклеєні, чисті підвіконня, виблискує підлога. Затишно, приємно тут побувати. В основному своїми силами наводили тут лад. Хазяйське жіноче око й коменданта А. І. Колотуші сприяло цьому. Тоді як в інших блоках й самих комендантів вдень з свічками не знайдеш часом. Як М. А. Саченко. Марія Антонівна не зважає й на догани. Столяром її чоловік В. М. Лавріненко, якого вряди-годи бачать на роботі.

Кілька жінок обклеюють вікна в аудиторії № 404. Шпінгалети там і тут не заходять в гнізда — так і лишаються, бо столяра не дошукаються. А таке обклеювання, що порух протягу відкриє вікно й порве паперові стрічки, — виходить, на вітер. З одного, другого боків попід вікнами секції батарей вкриті дерев'яними «кожухами» для краси. Стоїш поруч — і не чути, щоб йшло тепло. Якщо металеві такі щитки (декоративні), то вони хоч і дещо затримують тепло, але ж залізо передає потім, тоді як дерево — це ясно школярам ще з 5-го класу, як тільки починають вивчати фізику, затримує. Прикро, що цього ніяк не зрозуміють люди з середньою і вищою освітою, вчені — кандидати наук на цьому факультеті. Кулик тут же наполіг, щоб хоч зверху на секціях познімали ті захисні з товстих дошок щити. Відразу аж запашіло навколо батарей, бо до того тепло йшло в основному на обігрівання стіни під вікном. Він тут же в одному місці, другому, третьому на вікнах торкається шпінгалетів — точно: незакручені. До чого ж безпечна байдужість господарників! І Валерію Івановичу доводиться лише червоніти за свою ж елементарну неорозпорядливість. Всі посилаються (то й він) на відсутність столяра на роботі. Запитується, чому ж його табелюють, якщо нема? Може, ще й премії нараховувати йому, стимулювати бездіяльність, як і ще декого? Якщо людина не хоче працювати, то треба її згідно з законом увільнити. І так кожного бажаючого гуляти й за це одержувати плату. Так навстіж вікна через ліньки закрутити шпінгалети, зокрема, в блоці «Д», при переході на кафедру анатомії. У тій же 404-й аудиторії другий — верхній — ряд вікон, видно, й не збираються обклеювати — ще торішнє павутиння не обміталося в рамах, зяють щілини, й чути, як свищуть протяги. Кажуть, так було й торік. То чому ж дивуватися, що температура тут доходить мало не до нуля?

А особливо багато нарікань на кафедру російської мови (зав. кафедрою А. М. Барановська), де на неодноразові нагадування й на цей день — перевірки — не приступали до обклеювання вікон, наведення елементарної чистоти й порядку. Все надіються на когось, а, може, що зима в них буде теплою, по-африканському благодатною, пляжною? Скаржаться на колектив цієї кафедри, що й ключів чомусь часто не здають черговим вахтерам, порушуючи цим загальноприйняті правила в УСГА, недооцінюють сигналізацію.

Медведєв розповідає: повторюється торішня ситуація. Тоді так само ось в переддень зими Петрусевич на засіданні ректорату гаряче обіцяв, що до холодів буде усунуто всі недоліки в підготовці корпусу. На його запитання проректор запевняв, що все буде зроблено, щоб було тепло в аудиторіях, взагалі в цілому в корпусі. «Коли ж конкретно завершиться утеплення? — поцікавився я тоді в нього?» — каже Сталь Семенович. Відповіддю було: до 15 січня 1991 року. Тобто, як мине півзими. Надіялись, терпіли. Та минув і той строк, а змін не сталось на краще. Навпаки. Тепер знову, вже на факультетській нараді, запитую ось в кінці першої декади грудня. Невже знову чекати півзими, а потім так само мучитись до весни, без надії сподіватися? Пообіцяв тепер проректор з капбудівництва потерпіти менше — до кінця тижня.

Петрусевич, треба віддати йому належне, цього разу таки дотримав слова: від понеділка, коли радилися в деканаті з його участю, терпіли холод лиш до п'ятниці, а цього дня таке омріяне тепло з'явилося з сіток на стінах (замість холодного повітря, що чомусь нагніталося взимку всупереч здоровому глузду). Це приємне дійство почалося в день, коли ми уточнювали в Б. А. Петрусевича, чому 12-й корпус не підготовлений до зими і замість теплого нагнітається холодне повітря в аудиторії тощо. Він сказав:

— Сьогодні ж буде тепло. Там дещо не встигли відлагодити, відрегулювати обладнання. Але редакція хай не пише, хоч до понеділка. Все буде, як треба.

Приємно хоч те, що не довелося прочекати цього студентам і викладацькому колективу зиму. Єдине побажання: так і надалі оперативно усувати недоробки, а ще краще — заздалегідь, з осені, за тепла все передбачати, щоб потім не виникали подібні конфліктні ситуації на факультеті — аж до страйку. І ще: хотілося б, щоб і в першому корпусі, нарешті, вирішилася проблема обігрівання в тому крилі, де холоднеча. Не в усіх гуртожитках тепло.

Та повернемося до 12-го корпусу, оскільки ця красна, складна за будовою споруда — останнє досягнення творчості будівельників. Академія, як засновник, повинна прискіпливіше приймати готову роботу: для себе ж. А то будівельники в поспіху наче на згадку нам залишали багато недоробок, а приймальна комісія ніби не помічала їх, вірила, що ті швидко дороблять упущене, — на чесне слово. Створюється враження, що приймалося те все з заплющеними очима. Закрадається думка: чому б то весняні води — талих снігів — від новозбудованого цього корпусу, коли був прийнятий в експлуатацію від будівельників, несли ручаями так багато капронових пробок від «Шампанського»? Видно, непогано «примочували» проект, «скріплювали» підписами придатність, «замочували» й «закріплювали» завершення будівництва. І тоді непомітними ставали недоробки: перекошені рами, щілини в одвірках, дверях. А особливо, якщо на це дивитися, до всього, крізь рожеві окуляри, як дехто й зараз намагається.

М. ЯКОВЕНКО.

НАШ КАЛЕНДАР

З біографії М. С. Грушевського

Виповнилося 125 років від дня народження найвизначнішого українського історика, публіциста і громадського діяча, першого Президента України Михайла Сергійовича Грушевського. Ще зовсім недавно офіційна пропаганда і наука, що їй прислуговувала, вперто і тупо ототожнювали його ім'я з реакційним націоналізмом, історичною обмеженістю, дрібнобуржуазним консерватизмом... Та в яких тільки гріхах не звинувачували шановного академіка!

Нині прийшли часи великого прозріння і ми, ніби отямившись від довготривалого безпам'ятства, нарешті можемо віддати шану всім синам і дочкам України, котрі весь свій талант і все життя віддали заради свободи. національної гідності нашого народу.

Він став символом України

Я походжу з давньої (звісної з XVIII в.), але бідної духовної родини Грушів, пізніше Грушевських, що загніздилася в Чигиринськім повіті. Були переважно дячки, паламарі, але дідові моїому Федорові вдалось дійти священства і перейти під Київ, до села Лісників, і се помогло батьку моїому Сергію вийти на дорогу, хоч він рано зістався сиротою, але завдяки енергії й здібностям осягнув вищу освіту й не прийнявши священия, віддався діяльності педагогічній, був спочатку «професором» в семінаріях переяславсько-полтавській і київській, потім директором народних шкіл на Кавказі, а бувши автором одного популярного в Росії підручника слов'янської мови, не тільки міг забезпечити нам, дітям, можливість, не журячись за хлібом насущним, віддаватися науковій роботі замолоду, а й зіставив по собі досить значний маєток—в значній часті призначений ним знов-таки на цілі гуманітарні (стипендії й школу). Мати — Глафіра Опокова ,походила з широко розгалуженої в полудньо-західній Київщині священної родини. Я був їх старший син, роджений 17 вересня ст. ст. 1866 р., в Холмі, де батько був тоді (дуже коротко) учителем(...).

Під впливом оповідань батька, що заховав тепле прив'язання до всього українського — мови, пісні, традиції, в мені рано збудилося й усвідомилося національне українське почуття(...) Рано набравши охоти до читання, позбавлений дитячого товариства, відірваний від грунту, я виростав серед мрій і фантазій, замкненим в собі відлюдком(...)

Мріяв я скоріше попасти до Києва, що представлявся мені огнищем української наукової й літературної роботи; але батько досить боявся мого українського запалу, і настрашений тодішніми студентськими «історіями», довго не годився на се, і дав згоду, тільки зв'язавши мене обіцянкою, що я не буду брати участі в ніяких студентських гуртках(...)

Перші роки університету я віддав праці в семінаріях (практич. заняттям) і викладам; з тих семінарійних праць була видрукувана потім одна (писана 1887 р., а кілька разів потім перероблена): «Южнорусские господарские замки в половине XVI века» — моя перша історична «праця»(...)

На третім курсі я взявся до більшої праці на предложену факультетом (проф. Антоновичем) тему «История Киевской Земли от смерти Ярослава до конца XIV века». Праця дістала золоту медаль, і я був зіставлений при університеті професорським стипендистом по кафедрі руської історії(...)

В українських кругах Києва, де обертався я, прив'язували тоді великі значіння реформі Товариства ім. Шевченка, ждали помочі зі сторони поляків українському культурному й освітньому рухові по так званій «угоді» українських народовців Галичини з правительством. З початком 1891 р. проф. Антонович, вернувшися з подорожі в Галичину, розповів мені про план кафедри української історії на Львівськім університеті: сю кафедру пропоновано проф. Антоновичу, але він не хотів брати на старі плечі сього тягару й рекомендував мене(...)

За приїздом моїм до Галичини слідом умер проф. Огоновський, і на мене спало, так сказать, наукове представительство галицької України. Окрім університетських курсів, які мусіли забирати на перших роках дуже багато часу, я повів публічні виклади, взявся за організацію наукової роботи в недавно зреформованім, але зовсім ще не виведенім на наукову дорогу Науковім Товаристві імені Шевченка(...)

З початку 1897 р. я став головою Товариства імені Шевченка (проводив ним фактично від часу свого приїзду) і заразом далі зіставався головою його історичної секції й археографічної комісії та редактором «Записок», куди вкладав багато праці й редакторської, й авторської(...)

Написання суцільної історії України рано, ще в київських часах, стало моєю задушевною гадкою, до певної міри питанням честі своєї й свого покоління(...)

Зайнявши кафедру, я сім семестрів з ряду (1894—7) читав загальний курс історії України Повторений потім вдруге ще раз в р. 1898—1901, курс сей мав послужити мов би скелетом тої задуманої історії(...)

Протягом 1897 і 1898 р. був написаний 1 том і при кінці 1898 р. був видрукований — вихід його припав на час грандіозного як на тодішні галицькі обставини і поважного святкування ювілею українського відродження(...)

Протягом 1898 р. був написаний і виданий т. II, протягом 1900 р.— том III, що закінчував собою давній період української історії. Цілість спочатку я надіявся вложити в 5—6 томів, пізніше, коли на сам давній період пішло три,— числив на 7 до 8, аж доки огляд суспільно-політичного, економічного й культурного життя XV—XVII в. в., розрісшися на цілі два томи, не переконав мене, що ще багато томів буде потрібно, аби довести історію України до початку XIX в(...)

Вернувшися з подорожі в травні 1903 р., я засів з завзяттям за оброблення російського курсу української історії, якому дав назву «Очерка истории украинского народа»; протягом літа він був написаний майже весь(...)

Та національне і спеціально українське питання не мало симпатії в російських ліберальних кругах .і

писати в чужих газетах було трудно: прийшлося стрінутися з браком співчуття у редакцій і залишити їх. Вирисувалася крайня потреба в російськім органі для українського питання, і сю потребу я дуже пропагував в листах до земляків, а під осінь 1905 р. вибрався на Україну, щоб позондувати український рух і поагітувати за заложення органу. Побувавши в Києві, Одесі й Харкові, я набрав надії на можливість зреалізування сього плану і збирався виїхати в сій справі до Петербургу. Але страйки, маніфест 17 жовтня, чорносотенні погроми, вкінці (псевдо) ліберальний курс і нові постанови про пресу змінили зовсім ситуацію(...)

Львів, 1906.

* * *

З 1906 р. діяльність Грушевського стала все більше переноситись до Києва.

З організацією Українського Наукового Товариства в Києві (весною 1907 р.) був вибраний його головою і дбав про можливо тісний контакт обох наукових товариств, львівського і київського, котрих був головою і редактором, або співредактором видань. Того ж, 1907 року, на бажання петербурзького добродійного товариства написав популярну історію України, «Ілро старі часи на Україні», яка з того часу багато разів передруковувалась і перекладалась на інші мови. Захопившися в тих роках українським і світовим мистецтвом, став підготовляти видання ілюстрованої історії України, котре випустив потім, 1901 р., і воно мало великий успіх.

Але тут прийшла війна і поруйнувала всі плани. Вона застала Грушевського на літнім спочинку в Карпатах, і відти, не маючи змоги ні виїхати до Києва, ні вернутися до Львова, він виїхав із сім'єю до Відня; виїхавши потім до Італії списався з київською рідною і знайомими і рішив через Румунію виїхати до Києва. Але вже з початком війни був виданий секретний наказ: коли б приїхав, обшукати і без огляду на результати трусу вислати(...)

В Симбірську Грушевський прожив до осені того року, — за проханням російської академії, восени його переведено до Казані як міста, більш придатного до університетських занять, а рік пізніше до Москви, все під «явний нагляд поліції», що позбавляли його права педагогічної й різної діяльності(...)

Революція визволила Грушевського з сього заслання і перервала сі заняття. Вибраний головою Української Центральної Ради при її організації й викликаний її телеграмами до Києва, Грушевський приїхав у березні, потерпівши в дорозі нещастя: вагон, в котрім він їхав, згорів у дорозі, і в нім значна частина рукописей і книг. Ще більше подібне нещастя спіткало його рік пізніш, коли фамільний дім Грушевських був спалений під час обстрілу Києва і в нім згоріли всі рукописи, цінні колекції українського мистецтва і бібліотека(...)

Чотирнадцять місяців існування Укр. Центральної Ради (березень 1917 —квітень 1918), котрої Грушевський був весь час головою, наповнили його час перед усім політичною роботою, але поруч того він писав і на біжучі політичні питання, друкуючи статті (спочатку в часописі «Нова Рада» потім в «Народній Волі») й окремі брошури («Хто такі Українці і чого вони хотять?», «Звідки пішло українство», «Вільна Україна», «Якої ми хочемо автономії і федерації», «Українська Центральна Рада й її універсал» (...)

З початку лютого 1919 р. виїхав до Кам'янця, де редактував якийсь час газету «Голос Поділля» і займався роботою над українськими підручниками («Історія України для трудової школи»). З кінцем березня через Галичину виїхав за кордон(...)

З 1922 р. оселився в Бадені, під Віднем, занявся виключно «Історією української літератури» — написав чотири томи ,з котрих тоді ж видав — три перші у Львові, четвертий докінчив і видав уже на Україні, в 1925 р. Вибраний з кінцем 1923 року членом Української Академії й одержавши дозвіл на поворот, в березні 1924 вернувся на Радянську Україну.

Відтоді М. С. Грушевський повністю присвятив себе науковій роботі. У 1929 році він був обраний до Всесоюзної Академії наук.

Тяжкими були й останні роки життя старого академіка. Перебуваючи під негласним наглядом, позбавлений умов для наукової праці, він тяжко хворіє. 25 листопада 1934 року Михайло Сергійович помер у Кисловодську. Похований у Києві на Байковому кладовищі.

ХТО ВИ?

НОВОРІЧНА АНКЕТА

Запитуємо, що ви робили в цьому році, а відповідаєте (в очках) — і всі дізнаємося, що вас чекає в наступному.

1. За цей рік пропустили лекцій:

а) жодної — 0
б) десь 10 — 2
в) менше 1000 — 3

2. Ваша думка про боржника:

а) засуджуєте — 0
б) співчуваєте — 2
в) краще вічний студент, ніж вічний невіглас — 3

3. Суспільство знавець у ваших очах:

а) ідеал студента — 0
б) прекрасна людина цей осел — 2
в) «вершник без голови»—3

4. На лекціях:

а) читаєте газети — 2
б) спите, але не хропите—3

5. Готуетесь до екзаменів:

а) весь семестр — 0
б) готуєте шпаргалки — 2
в) останню ніч — 3

6. Чи задоволені ви гуртожитком?

а) другий дім — 0
б) «ніхто не хотів робити зарядку» — 2
в) чорт придумав «оперативку» — 3

7. Оцінка викладача:

а) по тому, як передають знання, — 0
б) по тому, що ціпить під час сесії (троянди, міні, моду і т. д.) — 2
в) «пилка» — 3

Тепер підрахуємо, скільки набрали очок. Якщо 0 — ви той, кого позаочі друзі називають «зубрилою». Ваші роки навчання у вузі монотонні, і ви навіть не знаєте, де знаходиться найближчий пивбар. Від 0 до 7 очок — і далі так живіть. Ваша найкраща риса характеру— стриманість. Від 7 до 14 очок — і дивитися в бік студентської поліклініки не варто: у вас все — і серце, і нерви — з капрону. Від 14 до 21 очка — ви були дитям щастя. В наступному році уважно читайте деканатівський розділ: «За... відраховані з числа студентів...»

ІЗ ЗАПИСНОЇ КНИЖКИ СТАНІСЛАВА ЄЖІ ЛЕЦА

Хто схвачує ідею, як нежить, то легко чхати на неї.

Вірю, що колись настане край органічному житгю, але не організаційному.

Деякі думки приходять у голову під конвоєм.

Дихати там можна було, лише безперервно горлаючи «Ура!».

Із проблем права: «До якої кількості трупів можна помилятися?».

Цей народ жив однією думкою, і, якщо поділити її на кількість жителів, то на долю кожного припаде зовсім небагато.

З ФОЛЬКЛОРУ ЛЕЛЕКА

Студент пояснює своєму п'ятирічному сину:

— Ти вже дорослий, тому повинен знати, що ніякого Діда Мороза немає. Це був я.

— Знаю, знаю... І лелекою був ти...

Як перестати хвилюватися і почати жити

(ПОРАДИ — І НЕ ТІЛЬКИ СТУДЕНТАМ — З ОДНОЙМЕННОЇ КНИГИ ДЕЙЛА КАРНЕГІ)

Правило 1. Якщо хочете позбутися хвилювання, живіть сьогоднішнім днем. Живіть спокійно до відходу до сну.

Правило 2. Якщо Біда— з великої букви Б — крадеться за Вами і заганяє Вас у кут, застосовуйте магічну формулу Уілліса Х. Корріера:

а) спитайте себе: «Що може бути найгірше, якщо не зможу вирішити своєї проблеми?»;

б) подумки підготуйте себе до найгіршого — у разі необхідності;

в) спробуйте спокійно продумати заходи для поліпшення ситуації, з якою Ви уже в думках примирилися, як із неминучістю.

Правило 3. Пам'ятайте про непоправну шкоду, яку хвилювання наносить Вашому здоров'ю. Ділові люди, котрі не вміють боротися з хвилюванням, помирають молодими.

Правило 4. Щоб витіснити хвилювання із свого життя, будьте постійно зайняті. Завантаження діяльністю — одні із кращих ліків, що створили колинебудь до вигнання духу смутку;

Правило 5. Не засмучуйтеся із-за дрібниць. Не дозволяйте дрібницям — у житті вони всього лише мураха — розбивати Ваше щастя.

Правило 6. Використовуйте закон великих чисел для вигнання хвилювання з Вашого життя. Запитуйте себе: «Яка імовірність того, що ця подія взагалі відбудеться?».

Правило 7. Рахуйтеся з неминучим. Коли знаєте, що Вам не під силу змінити чи поправити якісь обставини, скажіть собі: «Так, це не може бути інакше».

Правило 8. Поставте «обмежувач» на Ваше хвилювання. Вирішіть для себе, якого хвилювання заслуговує та чи інша подія, — і не турбуйтеся більше з цього приводу.

Правило 9. Хай минуле хоронить своїх мерців. Не ниляйте тирсу.

Тепер чотири трудових навички:

а) звільніть свій письмовий стіл від усіх паперів, окрім тих, які мають відношення до проблеми, котру вирішуєте зараз;

б) виконуйте справи у порядку їх важливості;

в) якщо перед Вами виникає проблема, вирішуйте її зразу ж, якщо маєте факти, що необхідні для прийняття рішення;

г) навчіться організовувати роботу, делегувати відповідальність та здійснювати контроль.

ЕАСГВ — інформ.

Роздуми авторів публікацій у нашій газеті не завжди в усьому можуть збігатися з точкою зору редакції.

«За сільськогосподарські кадри»—издание ректората и совета трудового коллектива ордена Трудового Красного Знамени сельскохозяйственной академии. (На украинском языке).

Газета виходить — по вівторках.
Друк високий.
Формат — А-3.
Засновник — УСГА.
Тираж — 1700 примірників.

Редактор М. МАЩЕНКО.
Адреса редакції: 252041, Київ-41, вул. Героїв оборони, 15, кім. 25-а, 3-й уч. корпус, тел. 267-82-09, внутр. — 32-68;
ПИШІТЬ, ДЗВОНІТЬ, ЗАХОДЬТЕ.

Друкарня Південно-Західної залізниці. вул. Лисенка, 6. Зам. 2089.

До уваги читачів: ГАЗЕТА ЗАВОЗИТЬСЯ В УЧБОВІ КОРПУСИ № 1, 3, 10, 12.